

Verda Voco

la literatura domverko Esperanto-Kolegio

FONETIKO DE ESPERANTO.

En la lastaj jaroj estigis ĉe naciaj kulturaj lingvoj nova speco de filologia scienco - la fonetiko. Ankaŭ Esperanto - kiel Lingvo vivas kaj kultura havas sian fonetikon /sonologion/.

Dro Zamenhof tuisis en siaj "Lingvaj respondeoj" mallonge ĉi tiun temon, klarigante al la demandantaj esperantistoj la elparolon de la duonkonsonantoj /uo en la diftongoj /aū, eu /kaj de vokalo "i", t ovganta antau aū post vokaloj. Devizo de Zamenhof: Por unu sono - un litero" penis ankaŭ solvi la demandon de la esperanta fonetiko.

La naciaj esperantaj gramatikoj generale ne okupigas pri la fonetiko, propagandante per sia enhavo plejparte la facilecon de Esperanto, ĉar la esperanta fonetiko povus kontraui la obsolutan facilecon, esprimantan kutime per vortoj "Píše se, jak se mluví, a čte se, jak je napsáno". Kja parolo konvenas al la stenografio sed absolute ne al la parolo-lingvo!

Esperanta fonetiko kontakta kun la esperanta ortografio kaj akcento. Gi tuſas enhavon ne sole de la konsonantoj sed ankaŭ de la vokaloj /g, ks - kz, h, s, -z, j, u, duon fermiteco kaj longeco de la vokaloj, duoblaj konsonantoj kaj vokaloj/.

Ĉe la esperantaj konsonantoj ekzistas - kiel en la vivaj lingvoj - ankaŭ tre interesa problema, nomata "asimiligo" de la konsonantaj multaj al sonantaj kaj renverse, se ili renkontigas en la mezo de la vorto; sub teni el parelu sup teni, absurdaj /apsurda/, blovpaſilo /blofpafilo/ ekzemplo /egzemplo/, disjeti /dizjeti/ ktp.

Se la vokalo "i" venas en kontakton kun alia vokalo, ĝin antauanta aū sekvanta, estigas inter ili la t.n. hiato /hiatuso/, kiu estas en parolo /ne skribi/ de busaj organoj kiel ne belsonas forigata per aŭtomata enmeto de la vokalo "j": balai/el parolu bala-ji/, foiro /fojiro/, kiam /kijam/, cielo /ci-jelo/ ktp. Dro Zamenhof nomas ci tiun elparolon pli eleganta; tiun sen "j" severe teoria.-

Miaj supraj vortoj penas iomete montri, ke esperanto ne estas tiel simpla kaj facile lingvo, kiel ofte proklamas gi aj propagandistoj.

Dr Pi

...oo...
ooo
o

Zpívejte s námi!

Agordu la bruston...

- 1/ Agordu la brustojn ho mia fratar,
por nova pli vigla jam kanto,
gi sonu pootence de l montoj al mar;
anoncu al ciu dormanto,
/: tagigo, tagigo, radias en rond,
la ombroj de l nokto forkuras el mond;:/.
 - 2/ Post longa migrado sur dorna la voj,
minacis nin jondoj de l maro,
sed venkis ni ilin kaj velas kun ĝo;
al verda haven de l homaro,
/: Post longa batalo, maldolča turment,
la verda standardo jam flirtas en vent;:/.
 - 3/ Se venus ankoraū ventegoj, batal,
ni estas jam bone harditaj,
esperon ne ventas la fajro nek ŝtal,
nek ies perfido j subitaj,
/: nenio en mondo elsiros gin for,
gi havas radikojn profunda en kor';:/.
 - 4/ Ni velas antaŭen, kun kreto fervor,
benante la Majstron por verko,
kaj lian anaron de plej frua hor,
fidelan al li gis la ĉerko.
/: La mond' aliigos, la temp' pasos for,
sed vivos pri ili eterne memor;:/.
 - 5/ La lingvo benata montrigis al ni,
mirinda donaco ĉielo,
per amo al hejmo, patrujo naci,
ni flamas en koro fidela,
/: kaj same fidelaj al hejma altar,
ni sentas nin filoj de tuta homar;:/.
 - 6/ En ciu mond-parto, en ciu terzon,
en koroj de centaj da miloj,
jam vibras por nia saluto reson,
do kantas de l'ero, ni filoj,
/: tagigo, tagigo, radias en rond,
la ombroj de l nokto forkuras el mond;:/.
- o-

PROVERBOJ.- Lau la frukto oni arbon ekkonas.- Akvo kaj pano servas al sano.- Tempo flatas, tempo batas.- Ŝteli ĉ ŝelisto estas malfacile.- La-boro finita, ripozo merita.

SENTECOJ.- S událostmi, s nimiž tě osud spojil, se hled srovnat; a lidi, s nimiž tě osud sloučil, miluj ale opravdově! - Své myšlení celé upínej k tomu co se mluví, a svým duchem vnikej do toho, co se děje a z jakých příčin! - Uvědomuj si odkud každá věc má původ a s jakých základních látek záleží a več se přeměnuje a jaká bude svou přeměnou; a jak nic zlého tím neutrpí! - Jsi pouhý otrok, neboť myslit neumíš! - Poznání vlastních schopností podmínuje jistotu linie v jednání.- Honit se za nemožným je šílenství; nemožné však jest, aby špatní nejednali špatně. -

NOVAJOJ.

Dnes je pátek 28. července 50
slavíme sv. Inonence.

Počasi-viz stoletý kalendář.

Odpolední program:

ve 12 hod. společné foto-
grafování, Ve 14 hod. před-
náška předsedy svazu s-ana
Ad. Malíka - za příznivého
počasí v letním divadle,
za nepříznivého ve škole,
třídě A.

Večer o 20 hod. Letní karne-
val v restauraci Zátiší.

Přijďte všichni maskování!!!
Ples bude zahájen průvodem
masek. Masky si volí své
partnery. Karneval je usporá-
dán pouze pro návštěvníky
LKED.

-o-

Staňte se členy Svazu čsl.
esperantistů Praha II.,
Štěpánská 7. V místech kde
jsou esp. kluby, přistupte
prostřednictvím svých klubů.

-o-

Chcete-li hodnotnou a zají-
mavou esp. četbu objednejte
si měsíčník "ESPERANTISTO
SLOVAKA" /vydává Slov. esp.
ustav, Turč. Sv. Martin, Kuzma-
niho ul. 29. Předplatné ročně
Kčs 80.--/ Můžete jej předpla-
tit svému zahraničnímu do-
pisovateli, vyžádejte si
ukázkové číslo.

-o-

KLAČEMA OBSERVANTO.

Odvážná s-ánka- Při včerejším benátském večeru byla větší část publika, soudcem odvážného únosu. Sám Rokycana stal v přístavišti loděk v družném rozhovoru se s-anem, jehož jméno nechceme uvádět. K nic netušícímu N.N. ... přiskočil najatý unosce Jaroslav, který neznámého N.N. zvedl do náručí a odnesl do připravené lodky, které čekala sličná Květa. Únos se udál tak rychle, že přihlížející obecenstvo nemohlo unosu zabránit. Co se stalo se s-anem N.N. není nám známo, protože po skončeném benátském večeru se lodka do přístaviště nevrátila. Žádáme o usilujné pátrání po N.N. neboť by chyběl v naší esperantské rodině. Dále žádáme, aby mužům v Doksech, zvláště návštěvníkům LKED byla zajištěna jejich bezpečnost, jelikož bližící se konec kolejí by byl příčinou, že tyto únosy by se mohly opakovat ve větším měřítku.

-o-

Instrustoj e ī A kla-
ćiu tage "kneipas"
tial ili plej veršajne,
će knabinij venkas.
Car la roso en okuloj
sorčan lum.n torčas.
/Zaluzemarymfušanto./

-o-

Dnes ráno byli jsme svědky vyjednávání Č-instruistoj s řidičem válcovačky na silnici u Sparty. Po chvilce oba se sklopenými hlavami odešli. Pátrali jsme po příčině. Řidič nám prozradil, že zmínění s-áni chtěli si nechat vyžehlit kalhoty, ale po sdělení, že by jim z nich nic nezbylo, musili jít do školy s kalhotami nevyžehlenými. Odměnou mu nabízeli společné kneipování, což řidič rázně odmítl.

-o-

LKED bude podávati stížnost na ministerstvo dopravy, jelikož autobus, který vezl naše Mäsky dravé zvěře reduporučené do a z Mnich. Hradiště prostál cca dvě hodiny u zavřených závor / po každé u jiných/. Bylo to zaviněno tím, že autobus, který přejížděl několikrát trat, / ovšem na přejezdech/ vždy předhonil právě se proštítící vlak a potom u příštích závor na něj musil opět počkat.

-zvtč-

Upozorňujeme redakci, aby nevyvešovala Verda Vočo ve skřínce klubu na hlavní ulici. Včera večer zástup lidí, obklopující skřínu se vtipům ve Verda Vočo tak smál, že ohrozil frekvenci na ulici. Zn. " Ohrožený cyklista".

Včerejší výprava si prohlížela zámek v Mnich. Hradišti. Při odchodu, ozvalo se náhle velké bouchání na zamčené dveře z ložnice ve slohu Ludvíka XVI. Zanedlouho byl osvobozen odtamtud již zoufalý s-án. Po vyštipování byla zjištěna příčina jeho zavření. On si totiž, zatím co si výprava prohlížela další památky trochu pospal ve slohové posteli z 18. století.

/následky benátské noci/-zvtč-

Ranní kneipování. Poznáte je?

Redakce vyslala tajné zvědy / mohou být zvědové veřejnosti - poznámka sazeče/, aby prozkoumali kdo a jak přijde večer maskován. Podle dosavadního pátrání bylo zjištěno, že většina účastníků se jenom umyje a tím myslí, že jsou dostatečně maskováni. Upozorňujeme však, že toto maskování je nedostatečné / mužům doporučujeme ohájit se a ženám, aby si příliš neličily rty /. Mäsky dravé zvěře reduporučujeme, aby nevznikla panika, že přišly z blízkého pralesa. Mohla by nastat panika.

Toto místo je rezervováno pro nejvtipnější "klač."

Pokračování povídky pro žáky kurzu A.
NIK NEK kaj KAT JEN.

Kion ĝi signifas fraŭlino Kat Jen? Mi ne komprenas. - Kion vi ne komprenas s-ro Matik? - Vian matematikon mi ne komprenas. Mi kontrolas vian laboron en la kontor-libro kaj mi vidas, vi ne scias la matematikon. - Ĉu mi ne scias ĝin? - Ne! Venu kaj rigardu la libran! Kat Jen iras al la maljuna librotenisto kaj rigardas la libron. - Ho! ... S-ro Matik, mi petas vin ... Mi petas vin ... - Ne petu min faulino, sed diru al mi: "Kion signifas ĝi? Rigardu Nik Nek + Nik Nek = Nik Nek. Ĉu ĝi estas matematiko? Ĉu ĝi estas bona matematiko? Auskultu! La bona matematiko estas Nik Nek + Nik Nek = Nik Neko. Ĉu vi komprenas? - Ne, sinjoro Matik, ne mia, sed via matematiko estas malbona. - Ĉu? - Jes, absolute! Nik Nek estas nur unu en la tuta mondo. kaj ... Nur unu, vi diras? - Ne faru matematikon per unu! Sed rigardu, malgranda Kat, vi faras absolute malbonan matematikon! Nik Nek + Kat Jen = estas sinjorino Kat Jen. Kia matematiko estas la via? Mi ne komprenas. Respondu! Fraulino Kat Jen silentas kaj ŝi estas ruĝa. En la okuloj de la maljuna sinjoro estas kompreno, sed li ne diras ĝin per vortoj. Kat Jen estas inteligenta knabino kaj ŝi komprenas sen vortoj. - Nu, malgranda infano, respondu! Ĉu vi ne havas kuragon? - Sed jes, mi havas ĝin. Ĝi estas matematiko de la korco: " Ĉu vi komprenas? " La maljuna matematik rigardas la rozo ruĝan kanbinon, la malgrandan oficistonon kaj li metas la manon sur ŝian blondan kapon. - Mi komprenas vin, Kat. Jes, mi komprenas. Mi estas maljuna, sed mi ŝatas la junajn korojn. ... Mia malgranda kolegino, mia infano oficistino Kat Jen La bona koro de la librotenisto muzikas en la vortoj, kaj Kat Jen estas feliĉa. - Mi darkas, sinjoro Matik. Viaj vortoj estas belaj. - Kaj diru, Kat, kiu estas li? - Li estas grava persono. Nik Nek, instruisto de la mondlingvo esperanto.

A N O N C O S .

SOS - Prosíme snažně Velkého Mága Li z Islandu, aby nám přičaroval dokonalý prostředek proti spání. Nejlepší ve formě nějakého šumného s-ána, který by byl ochoten " fungovat" v čase dopoledního vyučování v kursu B v páté lavici, počítano od začátku.
Zn. " Sladká odměna".

-o-

Ztratila se "Pusalka". Vypisujeme odměnu, kdo "P. ilku" objeví. Informace u "malé Lidy", kterou jistě všichni znáte.

Kdo mi půjčí penetu?

Zn. "Ruka zabořená v ostružini".

Hledám ošetřovatele, který by mě ošetřil rany po pádu s kola.

Zn. "Jemný" osobně se představte v redakci.

Kibic, který kritisoval včera šachovou hru našich členů a tvrdil, že jejich hra je čínská, se žádá o adresu.

Zn. "Klub šachistů v Mnich. Hradišti".

Prodám pohled.

Zn. " Skeptický".

Značce " Stydlivá s-ánka." Tančit bych vás naučil, ale jak to učelat neboť jsem také stydlivý. Prosím o bližší údaje. Zn. "Stydlivý taučník".

Kdo mi půjčí na dnešní karneval masku řvoucího lva na pouští?

Zn. " Zzratil jsem lístek na večeři".

Značce "za levný peníz".

Forsta, forta akvo je bohužel silně dražá. Nemůžeme Vám ji levněji nabídnouti. Doporučujeme levny pramen u potoka Břehynského rybník.

Zn. " Slabá ale zdravá".

Listárna redakce.

Prosíme o prominutí, že se dnes Verda Vođo opozdilo, bylo to za přičiněrc pídem naší sekretářky s kola. Zodpovědnost nese doprovázející ji s-án zvtč.

Redakce doufá, že na karnevalu bude vytančena.

Red. A. S.